

El Govern aprova el Pla territorial de les Terres de l'Ebre

El Consell Executiu ha aprovat definitivament avui el Pla territorial de les Terres de l'Ebre. Aquest és el penúltim Pla que quedava per aprovar per tal de completar el planejament territorial de Catalunya, que finalitzarà amb l'aprovació definitiva del Pla de les Comarques Gironines després de l'estiu. Igualment, el conseller de PTOP, Joaquim Nadal, ha aprovat definitivament el Catàleg del Paisatge de les Terres de l'Ebre, que completa el desplegament dels instruments d'ordenació territorial i gestió del paisatge a les comarques ebrenques. El nou Pla:

- **Ordena el desenvolupament urbanístic de l'àmbit i protegeix els valors naturals, la connectivitat ecològica i els espais significatius d'interès paisatgístic**, com el delta de l'Ebre o les planes inundables del riu.
- **Defineix les estratègies de creixement dels nuclis urbans i potencia el sòl per a activitat econòmica amb l'impuls del LOGIS Ebre**, el polígon industrial Catalunya sud i dos nous polígons supramunicipals, el de la Fatarella i el del Molló, alhora que delimita tres reserves de sòl de potencial interès estratègic, a l'Aldea-Camarles, Alcanar i Móra la Nova.
- **Proposa millores a totes les xarxes d'infraestructures**: les xarxes viària i ferroviària, els sistemes portuari, aeroportuari i logístic i, atesa la singularitat de les Terres de l'Ebre, en les relacionades amb la navegació fluvial.
- **Inclou la potenciació dels principals eixos viaris** amb la substitució funcional de l'N-340 per l'autovia A-7 com a via ràpida de gran capacitat, la reconversió a autovia de la C-12, la construcció de variants i el condicionament de la xarxa de carreteres secundàries.
- **Incorpora les previsions d'infraestructures ferroviàries d'abast general** i proposa un enllaç ferroviari des de l'Aldea fins al port d'Alcanar, com també un tren-tramvia.
- **Aposta pel port d'Alcanar com a port comercial** amb gran potencial logístic, dotat d'accessos de qualitat, per a la qual cosa preveu el desdoblament de l'actual N-340 fins a Amposta i l'enllaç ferroviari abans esmentat.
- **Integra les Directrius del paisatge per a la protecció i la gestió d'aquest**, vinculades al Catàleg de paisatge de les Terres de l'Ebre, que també s'ha aprovat.

Un document que compta amb la participació del territori

Les Terres de l'Ebre van ser el primer gran àmbit de planificació de Catalunya que va disposar d'un pla territorial parcial, aprovat l'any 2001. Des de llavors, les comarques ebrenques han anat registrant noves dinàmiques de transformació, alhora que han depassat, amb escreix, les previsions demogràfiques contingudes en aquell primer Pla i han exhaurit, en bona mesura, el sòl destinat a habitatges i a activitats econòmiques. D'altra banda, el Govern ha volgut desenvolupar nous projectes de gran abast, sobretot en matèria d'infraestructures i de sòl per a activitat econòmica.

És per aquests motius que el DPTOP va impulsar la redacció d'un nou Pla territorial de les Terres de l'Ebre, que ha permès reconsiderar la població de referència, replantejar les necessitats d'habitatge i de sòls per a activitats econòmiques i orientar el nou planejament municipal per tal que tingui en compte les noves necessitats.

El Pla es va concebre des de l'origen com un document obert, redactat amb la plena implicació de les administracions locals, les forces polítiques, els agents econòmics i socials, les entitats i els particulars. Per a això, abans de l'aprovació inicial, ja es va exposar a consulta pública durant tres mesos per tal d'estimular el debat i que tothom que pogués fer els suggeriments, observacions o matisacions que considerés oportuns. Durant aquell període, es van rebre un total de 75 aportacions d'administracions públiques, cambres de comerç, entitats i particulars, que es van incorporar al text en la mesura del possible.

Després de l'aprovació inicial, el text es va sotmetre a informació pública durant un període de dos mesos. Durant aquest temps s'han rebut 96 escrits diferents amb al·legacions de persones físiques o jurídiques, la major part de particulars, que s'han estudiat i s'han incorporat, en la mesura del possible, al text que el Govern ha aprovat definitivament avui.

Així, s'ha ajustat el règim de protecció de diversos espais oberts, s'ha concretat l'estratègia assenyalada a diferents àrees residencials aïllades i s'han considerat algunes noves variants viàries com a traçats en estudi.

Avenç en el planejament territorial

Amb l'aprovació del Pla territorial de les Terres de l'Ebre, només quedarà pendent del vistiplau definitiu el Pla territorial de les Comarques Gironines per tal de completar el planejament territorial de Catalunya.

Aquests darrers anys, el Govern ha posat a punt els instruments de planejament de tots els territoris, amb l'aprovació dels plans territorials parcials de l'Alt Pirineu i Aran, Ponent (Terres de Lleida), Comarques Centrals, Camp

de Tarragona, Regió Metropolitana de Barcelona i, ara, les Terres de l'Ebre. S'espera que el Pla de les Comarques Gironines es pugui aprovar després de l'estiu.

L'àmbit del Pla territorial de les Terres de l'Ebre

El Pla territorial de les Terres de l'Ebre ordena el territori comprès per les comarques del Baix Ebre, el Montsià, la Ribera d'Ebre i la Terra Alta, que ocupen el 10% del territori de Catalunya. Globalment, les Terres de l'Ebre són un àmbit amb una superfície urbanitzada per sota de la mitjana catalana, amb un percentatge de sòl dedicat a conreus per sobre d'aquesta mitjana i amb uns espais naturals de gran valor ambiental, entre els quals figura el delta de l'Ebre, una de les planes agràries més extenses del país.

Per comarques, la Terra Alta se singularitza pel seu caràcter rural i l'escàs poblament, mentre que la Ribera d'Ebre s'ha caracteritzat per l'especialització energètica. Per la seva banda, el Baix Ebre i el Montsià s'han beneficiat del fet que les travessi el corredor d'infraestructures del Mediterrani i concentren els nuclis de població més grans.

Les perspectives demogràfiques i econòmiques, que no representen cap prescripció del Pla sinó simplement una referència a tenir en compte, apunten que el 2026 aquest àmbit pot passar dels 141.871 habitants de 2001 a uns 203.400, mentre que l'ocupació podria haver crescut dels 68.186 que hi havia el 2001 a uns 102.500 treballadors. Els habitatges principals necessaris, per tant, passarien dels 55.558 de 2001 a uns 75.600. Aquestes previsions fan necessària una nova planificació que distribueixi el creixement al territori de manera ordenada i sostenible, amb una adequada dotació d'infraestructures i que vetlli per l'encaix ambiental en una zona amb alts valors naturals.

Per tal d'impulsar una planificació eficient d'aquest territori, el nou Pla defineix tres àmbits d'ordenació:

- A. El sistema d'espais oberts
- B. El sistema d'assentaments urbans
- C. El sistema d'infraestructures de mobilitat

D'altra banda, aquest és el primer Pla territorial que inclou les Directives del paisatge específiques corresponents, derivades del Catàleg de Paisatge de les Terres de l'Ebre.

A. Espais oberts

El Pla territorial de les Terres de l'Ebre es configura com una eina per a preservar els espais de valor natural, de connectivitats ecològica, localització, agrari i paisatgístic, garantir-ne la seva connexió i evitar la urbanització de zones amb risc o mal comunicades. També reserva peces estratègiques de sòl

per al futur, per tal d'impedir-ne l'ocupació per usos que poden localitzar-se en altres indrets.

Fruit de la informació pública, s'han realitzat canvis en el grau de protecció atorgat a diversos espais, en alguns casos incrementant-la (àmbit de les Moles) i, en uns altres, flexibilitzant-la (franja de sòl de l'Horta de Sant Llàtzer, a Tortosa; diversos sòls al Pla de la Galera; sòls al nord de la futura autovia A-7, entre l'Aldea i el Perelló). Igualment, s'estableixen mesures específiques per garantir la connectivitat biològica entre el delta de l'Ebre i els espais muntanyosos de l'interior.

El projecte de Pla, doncs, distingeix diferents graus de protecció del sòl no urbanitzable:

a) Protecció especial: inclou tant els espais naturals protegits per la normativa ambiental, com els d'interès regional, comarcal o local, els connectors ecològics que els relliguen i els espais que, sense tenir un valor natural especial, sí que el tenen de localització. En total, el 65,41% del total de les Terres de l'Ebre està inclòs en aquest grau de protecció.

Dins d'aquesta categoria es troben, a més del riu Ebre, les zones incloses al PEIN, com ara els Ports, les serres de Pàndols-Cavalls, els Aligars-serra Fulletera i les de Cardó-Boix, les muntanyes de Tivissa-Vandellòs, el delta de l'Ebre i les seves illes o la serra de Llaberia, entre d'altres. Igualment, tenen un règim de protecció especial les àrees ZEPA, les zones humides i els espais litorals més valuosos ambientalment, entre els quals els inclosos als plans directors urbanístics del sistema costaner vigents (PDUSC-1 i PDUSC-2).

També s'han incorporat a aquesta tipologia de protecció diversos espais amb funció de connectors naturals entre el Delta i la plataforma continental i s'han definit dos espais més com a separadors urbans, entre l'Aldea i Camarles i entre Tortosa i Campredó (en aquest darrer cas, com a recomanació).

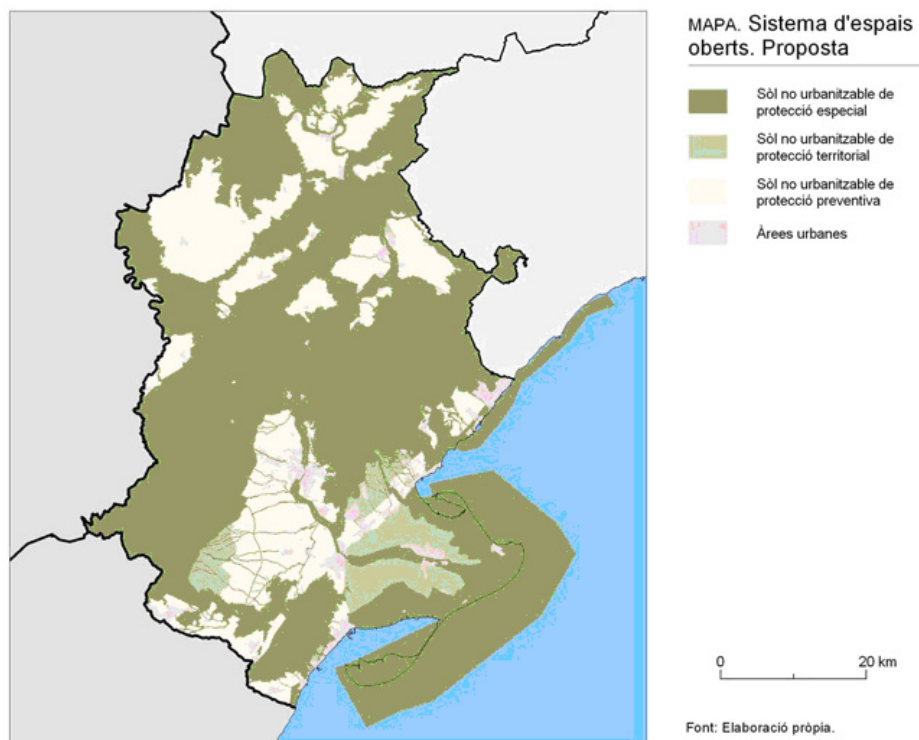
b) Protecció territorial. Els sòls que s'apleguen sota aquesta tipologia, el 5,69% del total de l'àmbit de les Terres de l'Ebre, ho són per les consideracions següents:

- **Per raons de potencial interès estratègic:** inclou zones susceptibles de tenir en el futur un paper rellevant en l'organització del territori i la prestació de serveis d'interès estratègic. El Pla delimita tres reserves de sòl d'aquesta mena: una a banda i banda del límit entre els municipis de l'Aldea i Camarles, en terrenys contigus al polígon industrial de Catalunya sud; la segona, en proximitat del port d'Alcanar i la darrera, a continuació de l'estació de tren de Móra la Nova, a la partió de termes entre aquest municipi i el de Garcia.

- **Per raons d'interès agrari o paisatgístic:** proposa la protecció de diferents àrees agrícoles o que aporten paisatges significatius o identitaris, com ara els terrenys situats a les planes fluvial i deltaica de l'Ebre que no tenen protecció especial.

c) Protecció preventiva: inclou els sòls classificats com a no urbanitzables que no hagin estat considerats de protecció especial o territorial, que representen el 26,02% de la superfície de l'àmbit del Pla.

B. Assentaments urbans

A les Terres de l'Ebre hi ha actualment 52 municipis i, d'acord amb les darreres dades oficials disponibles, el 2007 comptava amb 182.462 habitants, prop d'un 13% més de població que l'any 2001, el del darrer cens. El riu Ebre i la xarxa viària han estat els elements que han articulat històricament la localització i la grandària dels assentaments.

Pel que fa a la polaritat regional, Tortosa, té un poder d'atracció matisat per la proximitat de Reus i Tarragona, i concentra el major pes demogràfic juntament amb Amposta i la resta de l'eix d'activitat del corredor mediterrani. Pel que fa al litoral i el prelitoral, tot i que els nuclis més petits n'han quedat al marge, bona part dels seus municipis han participat del dinamisme urbà. Actualment, el 64% de la població ebrenc viuen en 9 municipis de les comarques del Baix Ebre i el Montsià.

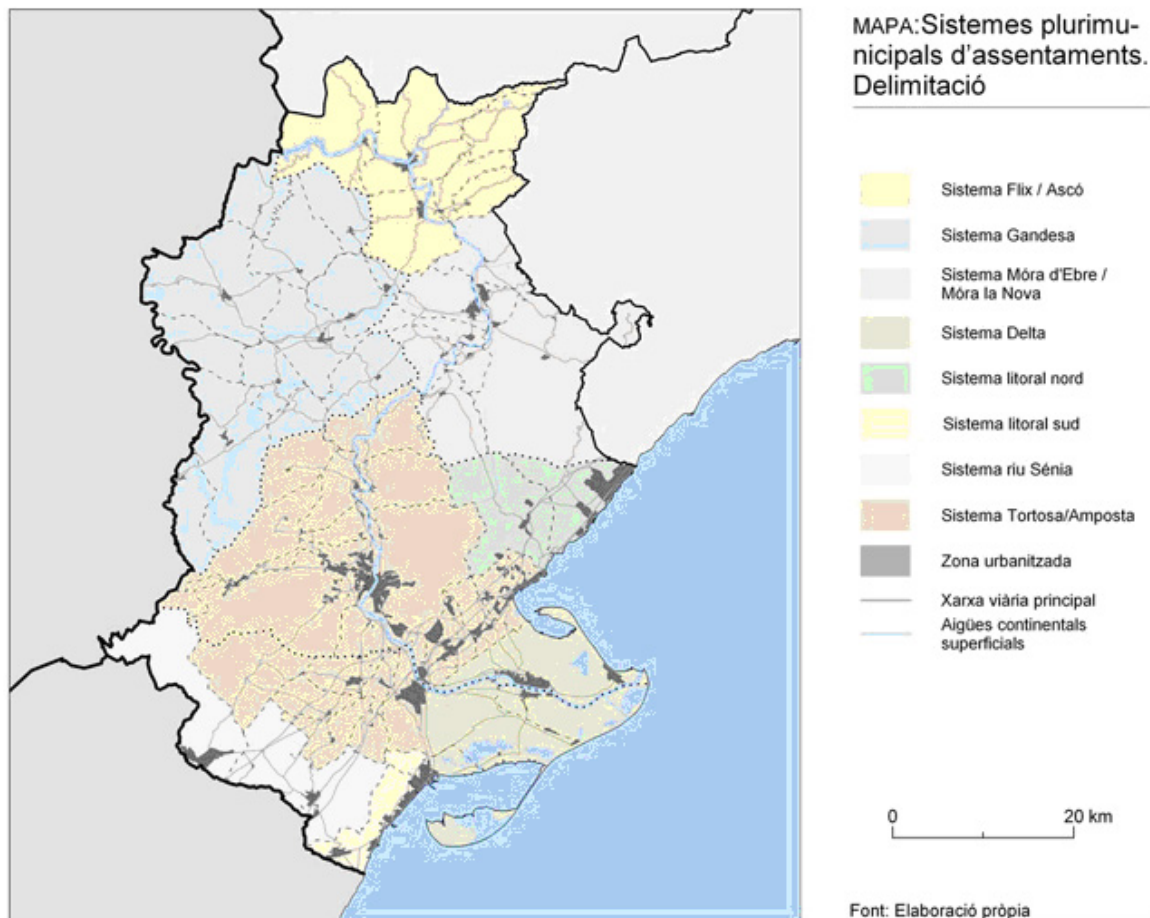

En aquest context, el Pla pretén aprofitar les dinàmiques positives d'aquestes ciutats que, juntes, tenen un volum de població important, cosa que els permet millorar els serveis, i aposta per reforçar el paper i la dimensió de la resta de les polaritats ebrenques, en particular les de les ciutats de les comarques de l'interior. Finalment, es vol aconseguir que l'assentament de nova població no es dispersi pel territori de manera desordenada.

Potenciar una xarxa de ciutats mitjanes i petites

El Pla proposa que els creixements més significatius es concentrin en aquells nuclis capaços de crear una xarxa de ciutats vertebradores del territori i prestadores de serveis. Per aconseguir-ho, articula les Terres de l'Ebre en vuit sistemes d'assentaments:

1. **Sistema Delta:** Deltebre, Sant Jaume d'Enveja i la part deltaica d'Amposta i Sant Carles de la Ràpita.
2. **Sistema Flix/Ascó:** Ascó, Flix, la Palma d'Ebre, Riba-roja d'Ebre, la Torre de l'Espanyol i Vinebre.
3. **Sistema Gandesà:** correspon a la comarca de la Terra Alta, que integren els municipis d'Arnes, Batea, Bot, Caseres, Corbera d'Ebre, la Fatarella, Gandesà, Horta de Sant Joan, el Pinell de Brai, la Pobla de Massaluça, Prat de Comte i Vilalba dels Arcs.
4. **Sistema litoral nord:** l'Ametlla de Mar i el Perelló.
5. **Sistema litoral sud:** Alcanar i la part no deltaica de Sant Carles de la Ràpita.
6. **Sistema Móra d'Ebre/Móra la Nova:** Benissanet, Garcia, Ginestar, Miravet, Móra d'Ebre, Móra la Nova, Rasquera i Tivissa.
7. **Sistema riu Sénia:** la Sénia i Ulldecona.
8. **Sistema Tortosa/Amposta:** l'Aldea, Aldover, Alfara de Carles, l'Ampolla, Benifallet, Camarles, Freginals, la Galera, Godall, Mas de Barberans, Masdenverge, Paüls, Roquetes, Santa Bàrbara, Tivenys, Tortosa i la part no deltaica d'Amposta.

A més, per tal d'ordenar el creixement dels diferents pobles i ciutats, el Pla proposa estratègies diferenciades:

- Creixement potenciat:** el Pla assenyala aquesta estratègia als nuclis que haurien de registrar un important creixement per extensió, amb la voluntat que assoleixin un paper rellevant en el reequilibri poblacional de Catalunya. Es tracta, amb les modulacions adequades, de les ciutats d'Alcanar, l'Aldea, Amposta, Batea, Campredó, Flix, Gandesa, Móra d'Ebre, Móra la Nova, el Raval de Jesús, Roquetes, Sant Carles de la Ràpita, Santa Bàrbara, la Sénia, Tortosa i Uldecona.
- Creixement mitjà:** assenyala els nuclis on és possible un creixement en extensió sense alterar la lògica del model territorial proposat, tot aollint més habitatges i llocs de treball dels que els hi correspondrien d'acord només amb la seva pròpia dinàmica interna. L'Ametlla de Mar, l'Ampolla, Ascó, Camarles, Horta de Sant Joan, el Perelló, Riba-roja d'Ebre i Tivissa formen part d'aquesta categoria.
- Creixement moderat:** assenyala aquesta estratègia a assentaments amb una densitat urbana mitjana i baixa que tenen unes condicions d'accessibilitat i disponibilitat de sòl que els permeten acollir un cert nombre d'habitatges i llocs de treball en proporció amb la seva dimensió

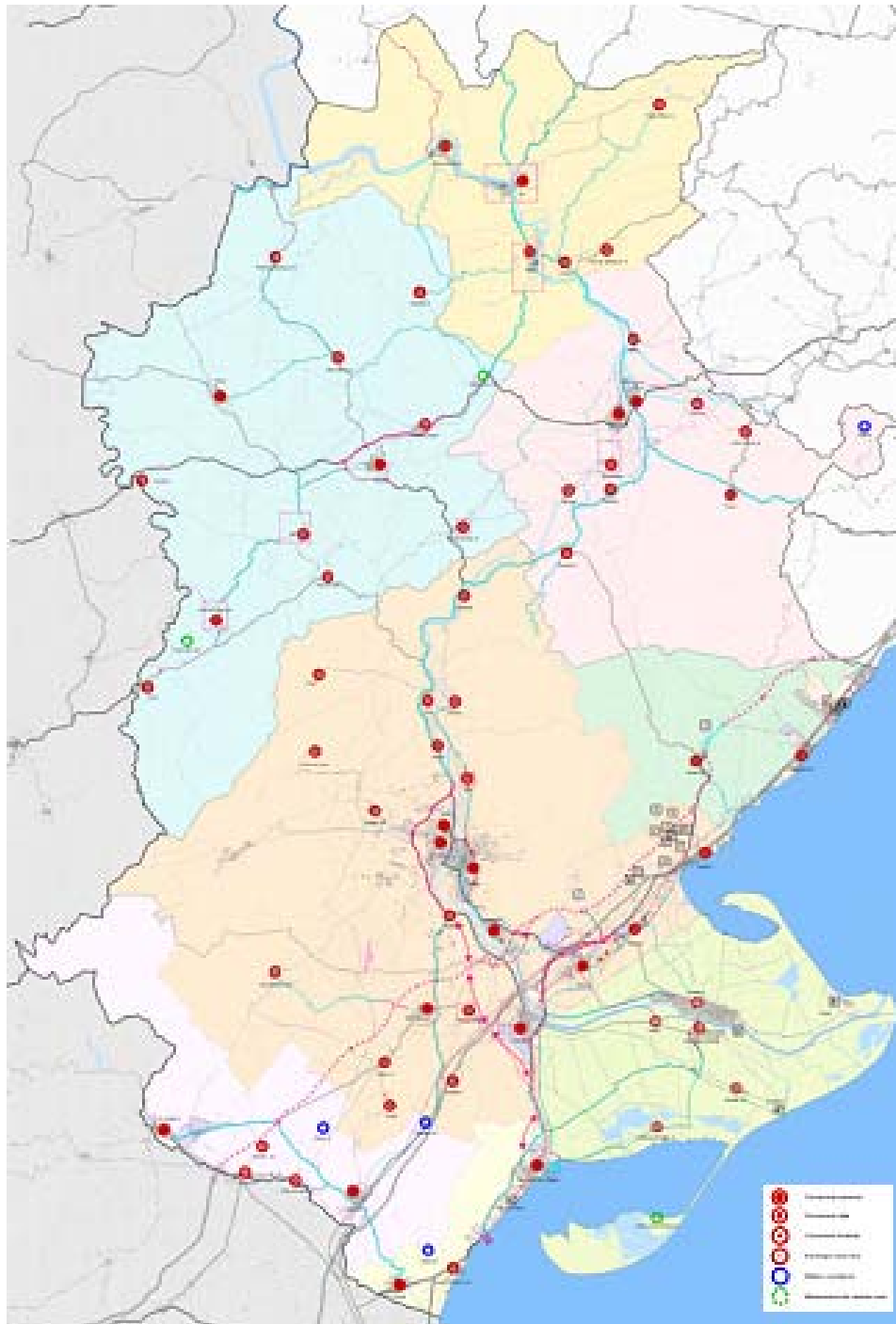
real. El Pla situa en aquesta categoria Aldover, Alfara de Carles, Arnes, Benifallet, Benissanet, Bítem, Bot, les Cases d'Alcanar, Caseres, el Castell, Corbera d'Ebre, Darmós, la Fatarella, Freginals, la Galera, Garcia, Ginestar, Godall, Mas de Barberans, Masdenverge, Miravet, Paüls, la Palma d'Ebre, el Pinell de Brai, la Pobla de Massaluca, Prat de Comte, Rasquera, els Reguers, Sant Joan del Pas, Serra d'Almos, Tivenys, la Torre de l'Espanyol, els Valentins, Vilalba dels Arcs, Vinallop, Vinebre i Xerta.

- d) Estratègia específica de desenvolupament dels nuclis deltaics:** atesa la singularitat de l'entorn natural d'aquests municipis, els creixements que planifiquin els ajuntaments hauran de vetllar perquè es produeixin de manera integrada amb la part consolidada del nucli urbà i el paisatge circumdant, a més d'incloure mesures per minimitzar possibles inundacions. El Pla assenyala aquesta estratègia per a Balada, Deltebre, els Muntells, el Poblenou del Delta i Sant Jaume d'Enveja.

Així mateix, arran de les al·legacions rebudes, el Pla es fixa més en detall en diverses àrees residencials aïllades al Delta –a Amposta, Deltre i Sant Jaume d'Enveja-, concretant-ne les disposicions. En aquest sentit, aposta per evitar nous desenvolupaments en indrets amb risc d'inundació.

- e) Millora i compleció:** s'assenyala als nuclis que requereixen més d'actuacions qualitatives de millora que no pas d'extensió i que es corresponen amb nuclis de menys d'un centenar d'habitants amb interès patrimonial. Es tracta de Llaberia, la Miliana, la Selleta i les Ventalles.
- f) Manteniment del caràcter rural:** aposta per evitar la formació no desitjada de nuclis especialitzats a partir d'actuals explotacions o edificacions rurals que ara estan separades entre sí. S'assenyala als disseminats de les Camposines (a la Fatarella) i les Montcades (a Horta de Sant Joan) i les Salines de la Trinitat (a Sant Carles de la Ràpita).

Així mateix, arran de les al·legacions rebudes, el Pla completa l'abast de les estratègies que assenyala a les àrees especialitzades aïllades d'ús residencial. Així, a les del Delta –a Amposta, Deltebre i Sant Jaume d'Enveja-, aposta per evitar aquells desenvolupaments urbanístics que poguessin representar un risc per a persones i béns.

C. Infraestructures de mobilitat i transport

El Pla considera com a infraestructures de mobilitat les xarxes viària i ferroviària, els sistemes portuari, aeroportuari i logístic i, atesa la singularitat de les Terres de l'Ebre, les infraestructures lligades a la navegació fluvial. En aquest apartat, fa una diagnosi de la situació actual i en proposa millores, amb la voluntat d'incrementar la connexió amb la resta de Catalunya, amb l'Aragó i

el País Valencià; facilitar la mobilitat interna a les Terres de l'Ebre i afavorir la integració territorial de les xarxes d'altres prestacions que travessen l'àmbit.

Xarxa viària

➤ **Autopistes i autovies**

- Reconversió a autovia A-7 de la carretera N-340. Es considera traçat en estudi. El Pla proposa un nou enllaç entre la futura A-7 i la T-346, a l'oest de Santa Bàrbara. Fruit de les al·legacions, es dibuixen dues alternatives de traçat a l'entorn de Campredó-la Font del Quinto-la Raval del Pom. Igualment, s'elimina l'enllaç de l'A-7 al terme municipal de Camarles i el condicionament de l'accés entre aquest i l'N-340 entre Camarles i l'Aldea.
- Nou enllaç Amposta-sud a l'autopista AP-7.

➤ **Vies estructurants primàries**

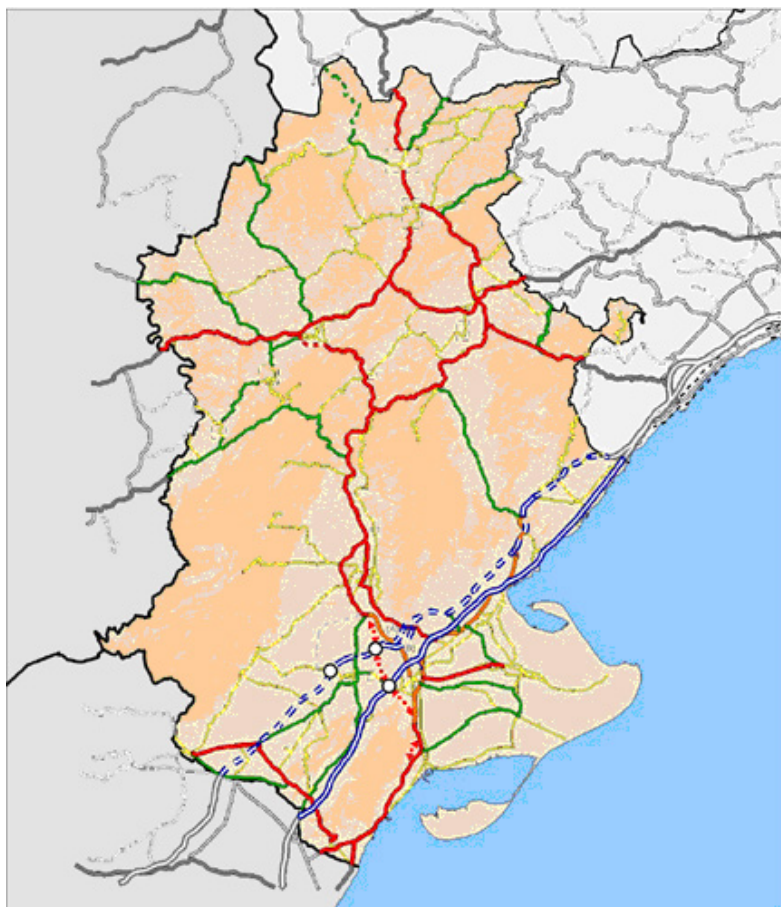
- Eix occidental de Catalunya: desdoblament de l'N-340 entre Sant Carles de la Ràpita i Amposta i reconversió a autovia de la C-12 entre Amposta i Lleida. Aquesta darrera actuació es considera traçat en estudi i presenta dues alternatives de la variant de Sant Carles de la Ràpita. Fruit de les al·legacions, el tram entre Vinallop i Sant Carles de la Ràpita es considera com a corredor en estudi.
- Desdoblament de l'N-340 des de Sant Carles de la Ràpita fins al port d'Alcanar.
- N-420: variant conjunta de Corbera d'Ebre i Gandesa.
- Variant de l'N-340 a l'Aldea. En fase de licitació.
- C-43, variant sud de Gandesa i C-12b, variant d'Ascó, ambdues amb la nova consideració de variant en estudi.
- C-44: condicionament de l'eix Móra la Nova-l'Hospitalet de l'Infant.
- TV-3454: condicionament de l'eix Amposta-Deltebre.
- Condicionament de l'eix Alcanar-la Sénia
- Variant de la C-12 a Flix, com a variant en estudi.

➤ **Vies estructurants secundàries**

- Condicionament de les carreteres TV-3531, T-334 i T-362, variants de Bot i Horta de Sant Joan. Aquestes dues actuacions es consideren variants en estudi.
- T-331: condicionament de l'eix Ulldecona-Vinallop, incloses les variants de Santa Bàrbara, ja executada i en servei, i de Vinallop.
- Nova connexió entre l'A-7 i l'N-340 a l'Aldea.
- Condicionament de les carreteres TV-3406 i TV-3404 entre Sant Carles de la Ràpita i Deltebre.

- Millora de les connexions C-12/N-420: condicionament del camí dels Aubals, nou pont a Ginestar, variant de Benissanet (aquesta darrera, com a traçat en estudi)
- Nova carretera Riba-roja d'Ebre-Almatret-la Granja d'Escarp.
- Accessos a l'aeroport de les Terres de l'Ebre i als aeròdroms d'Arnes i de la Ribera d'Ebre, aquest darrer situat a Móra la Nova. Aquests accessos es consideren en estudi.
- Es consideren variants en estudi les següents: N-230b al Pinell de Brai; T-344 a Masdenverge, i T-301 a Bítim.

MAPA. Xarxa viària
proposada. Horitzó 2026.

0 20 km

Font: Elaboració pròpia.

Xarxa ferroviària

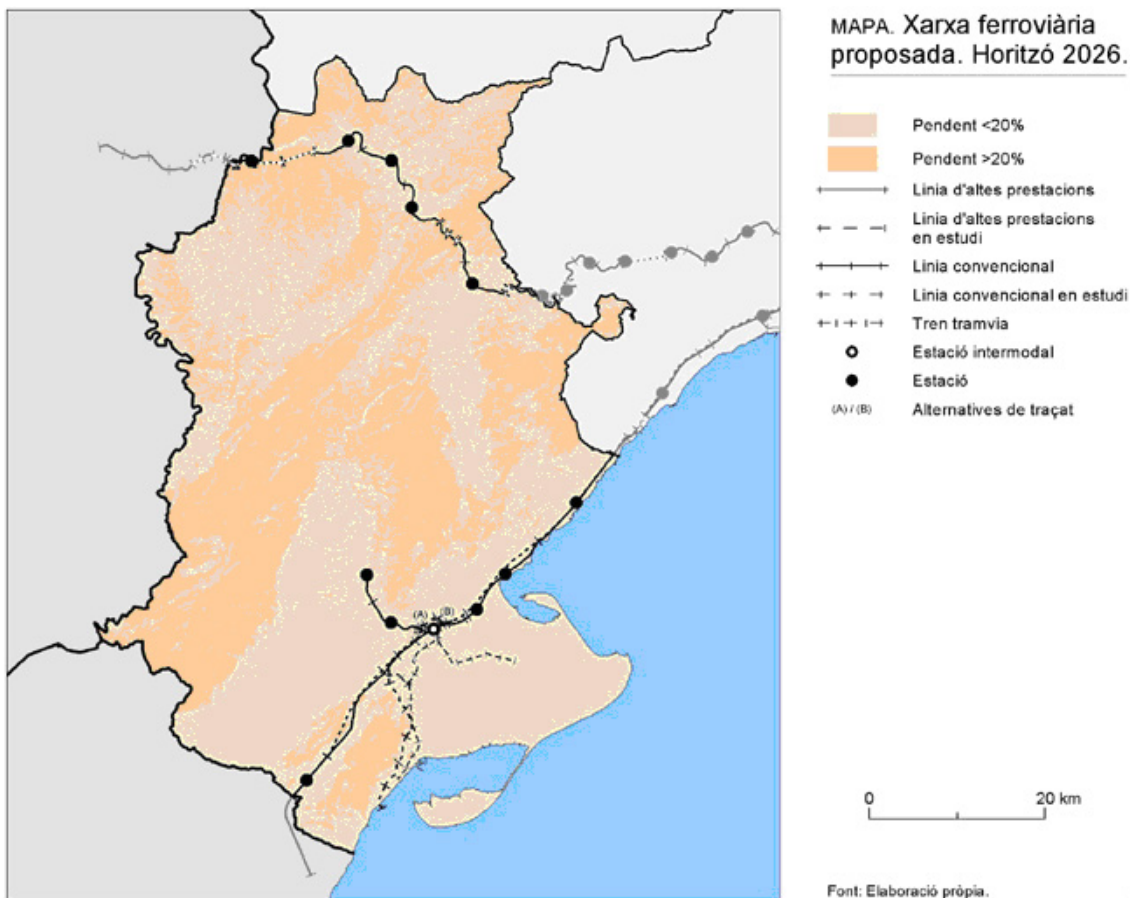
➤ Línies d'altres prestacions

- Connexió del corredor del Mediterrani amb la línia d'alta velocitat Barcelona-Madrid
- Previsió dels estudis necessaris per a una nova línia d'alta velocitat pel corredor del Mediterrani, que permetrà alliberar l'actual línia per a trens convencionals, de mercaderies i regionals.

➤ **Línies convencionals**

- Modernització i millora de la línia Reus-Casp per tal de crear serveis regionals
- Dotació d'accés ferroviari al polígon Catalunya sud
- Previsió dels estudis necessaris per a la connexió ferroviària del port d'Alcanar amb el corredor del Mediterrani.
- El Pla inclou ara la previsió dels estudis necessaris per a l'anàlisi de la viabilitat d'un eix ferroviari de l'Ebre cap a l'interior.

- **Tren tramvia:** El Pla proposa una nova infraestructura ferroviària, tot aprofitant, en alguns casos, vies de tren existents i, en uns altres, construint-ne de noves. La concreció de la proposta es condiciona als estudis de viabilitat pertinents, amb un horitzó temporal que depassa el del Pla territorial.

Sistema portuari

El Pla territorial ressalta la ubicació estratègica del port d'Alcanar, amb un calat òptim per a grans vaixells i una localització molt propera als corredors d'infraestructures del Mediterrani i de l'Ebre, i a la nova àrea logística que es

preveu a la confluència d'ambdós, per donar suport a una actuació estratègica de potenciació.

És per això que es proposa dotar aquest port d'un accés viari a través d'autovia, amb el perllongament del desdoblament de l'N-340 fins al mateix port. Això permetrà la connexió amb l'AP-7, la futura A-7 i la C-12 i l'accés a la futura àrea logística de l'estació de mercaderies de l'Aldea i el polígon Catalunya sud. Igualment, es preveu la realització dels estudis necessaris per a la connexió ferroviària. A més, el Pla fa una reserva estratègica de sòl de 150 hectàrees al nord-est del port.

Navegació fluvial

Atesa la singularitat del riu Ebre com a via de comunicació, el Pla transcriu les propostes de l'Institut per al desenvolupament de les comarques de l'Ebre (IDECÉ), que és l'ens responsable de gestionar la recuperació i manteniment de la navegabilitat.

Aquestes són les següents:

- Mantenir el calat de dos metres al canal navegable de Tortosa a Amposta.
- Realitzar dragatges puntuals des de Tortosa fins a Ascó, per tal de mantenir la via navegable.
- Crear petits ports fluvials o marines seques per a particulars a Amposta, Tortosa i Móra d'Ebre i adequar els actuals amarradors amb nous serveis turístics. Fruit de la consulta pública, s'ha afegit Ascó com a punt con habilitar aquestes marines seques i rampes de varada.
- Habilitar un pas d'embarcacions sense motor a l'assut d'Ascó i rehabilitar la resclosa de Flix.

Fruit de la informació pública, el Pla recomana la redacció d'un pla o projecte d'ordenació global de la navegabilitat al riu.

Sistema aeroportuari

La principal actuació prevista és la construcció d'un aeroport comercial al terme municipal de Roquetes, amb una pista de 2,1 km de llargària i un trànsit previst per al 2020 de 260.000 passatgers. El Pla hi proposa dos accessos, que considera en estudi, un pel nord fins a la C-12 i un altre pel sud, fins a la futura autovia A-7.

Així mateix, recull la previsió dels aeròdroms d'aviació general i esportiva d'Arnes i de la Ribera d'Ebre i en preveu sengles accessos, tot i que també els cosnidera en estudi.

Sòls per a l'activitat econòmica i la logística

El principal projecte logístic que recull el Pla territorial és el LOGIS Ebre, impulsat de manera conjunta pel DPTOP i els ens públics Incasol, Ifercat i Cimalsa a l'entorn del sector d'activitats econòmiques de l'estació de mercaderies de l'Aldea. Es tracta d'una zona d'alt valor estratègic, amb connexions a l'AP-7, la futura A-7, la C-42, el corredor ferroviari Mediterrani i relativament pròxim al port de Tarragona i als aeroports de Reus i de les Terres de l'Ebre.

Lligat a aquesta actuació estratègica per a les Terres de l'Ebre, atesa la seva proximitat i la potència de l'actuació, es troba el polígon industrial Catalunya sud, actualment en fase de desenvolupament, amb una superfície total de més de 250 hectàrees entre Tortosa i l'Aldea, que es preveu que aculli un ampli ventall de tipologies industrials.

El programa de sòl per a activitat a les Terres de l'Ebre es completa amb dos nous polígons supramunicipals, ja en desenvolupament, a les comarques de la Terra Alta i la Ribera d'Ebre.. Es tracta del de les Camposines, a la Fatarella, de 50 hectàrees de superfície, i el del Molló, entre els municipis de Móra la Nova i Tivissa, de 36 hectàrees.

Com a espais de possible oportunitat futura vinculada a la logística, el Pla inclou tres reserves de sòl de potencial interès estratègic i garanteix que no es destinin a altres usos mitjançant la inclusió dins el sòl no urbanitzable de protecció territorial.

Es tracta d'àrees de sòl amb ubicació estratègica de gran abast territorial, que el Pla preveu dotar d'accessibilitat màxima, situades en tres localitzacions diferents:

- 735 ha en contigüitat amb el polígon industrial Catalunya sud, a banda i banda de la partió entre els termes municipals de l'Aldea i Camarles.
- 150 ha pròximes al port d'Alcanar, al front portuari dels Alfacs.
- 90 ha a continuació de l'estació de ferrocarril de Móra la Nova, a cavall dels termes municipals d'aquesta població i Garcia.

El Catàleg de paisatge de les Terres de l'Ebre

D'altra banda, el conseller Nadal ha aprovat definitivament el Catàleg de paisatge de les Terres de l'Ebre. El Catàleg és un instrument previst a la Llei del paisatge de Catalunya que té per objectiu per inventariar i analitzar tots els valors paisatgístics d'una zona i per proposar aquells objectius de qualitat

paisatgística que la planificació territorial i la resta de polítiques sectorials hauran de prendre en consideració.

L'Observatori del Paisatge de Catalunya és l'ens responsable de coordinar la redacció dels Catàlegs, per encàrrec del PTOP. En el cas del Catàleg de les Terres de l'Ebre, en la seva execució han participat la Universitat Rovira i Virgili i el Consorci de Serveis Agroambientals de les Comarques del Baix Ebre i del Montsià (CODE).

Les Terres de l'Ebre: més enllà del riu i el delta

El Catàleg del paisatge de les Terres de l'Ebre abasta les comarques de la Ribera d'Ebre, la Terra Alta, el Baix Ebre i el Montsià. El paisatge d'aquestes comarques el conformen 10 trets principals: el riu Ebre i les terrasses fluvials; el delta de l'Ebre; les oliveres; la vinya; l'arquitectura de pedra en sec; els conreus de cítrics i fruita dolça; uns fons escènics emblemàtics; nuclis de població singulars; construccions defensives, i el paisatge residencial i industrial.

Per tal d'estudiar en profunditat els diversos paisatges de les Terres de l'Ebre, el Catàleg s'estructura en els següents epígrafs:

- **L'inventari dels valors paisatgístics**, bé siguin identitaris, naturals, fons escènics de gran valor visual i simbòlic, conjunts naturals i culturals, municipis que constitueixen patrons paisatgístics singulars o espais agrícoles de gran valor.
- **L'enumeració de les activitats i processos** que configuren i condicionen el paisatge ebrenc. S'hi inclouen els naturals i els factors humans.
- Una **descripció de la situació actual** dels paisatges de les Terres de l'Ebre, juntament amb una previsió de la seva evolució futura, els seus riscos i les seves oportunitats.
- La delimitació de les **19 unitats de paisatge**, enteses com a àrees visualment coherents, cadascuna d'elles amb la seva fitxa descriptiva, que es constitueixen en l'eina bàsica de planificació.
- Els **objectius de qualitat paisatgística** tant pel conjunt de l'àmbit com per a cada unitat concreta.

Paisatges d'atenció especial

El Catàleg dedica un capítol a alguns paisatges de les Terres de l'Ebre que mereixen una atenció especial, bé sigui per la seva singularitat o bé pel fet de necessitar mesures de preservació específiques.

- **El riu Ebre:** és l'element vertebrador d'aquestes comarques, a més d'un símbol paisatgístic de primera magnitud. El Catàleg apunta la necessitat

de promoure una xarxa patrimonial vinculada al riu, recuperar-ne les façanes fluvials i la seva navegabilitat i reforçar-ne el vincle social i cultural de la població.

- **El cultiu de l'olivera:** predominant a la plana del Baix Ebre i al Montsià, és un paisatge rentable i representatiu del valor agrari i cultural. Cal impulsar nous usos relacionats amb aquest cultiu juntament amb una producció de qualitat, així com impulsar la preservació d'oliveres històriques i preservar les construccions rurals associades al conreu de l'olivera.
- **Els paisatges de pedra en sec:** inclouen diverses mostres d'arquitectura rural de pedra en sec (cabanes, marges) vinculades al cultiu de l'olivera, els ametllers i la vinya, i cobreixen el 65% de les Terres de l'Ebre. El Catàleg propugna l'establiment d'acords amb pagesos i ramaders per a consolidar aquest paisatge i assegurar que la producció sigui compatible amb la valorització d'aquests elements.
- **L'escenari històric de la batalla de l'Ebre,** cada cop més integrat a l'imaginari col·lectiu de la població de les Terres de l'Ebre. Es proposa impulsar un projecte integral de recuperació del camp de batalla, basat en la preservació i la interpretació, creant itineraris i miradors, i vincular el paisatge de la Guerra Civil amb altres experiències de posada en valor d'espais històrics de batalles, tant a nivell europeu com mundial.

27 de juliol de 2010